

Odperto pismo

Predsedniku vlade RS dr. Robertu Golobu
Predsednici DZ RS ga. Urški Klakočar Zupančič
Ministru za DDSZ EM g. Luki Mesecu
Ministru za zdravje, dr. Danielu Bešič Loredanu in
Generalnemu direktorju ZPIZ Marijanu Papežu

Letošnja jesen je med slovenske upokoјence in v našo zvezo, ki si ves čas prizadeva blažiti probleme tretjega življenjskega obdobja, prinesla precej nemira. Že podpis koalicijske pogodbe nas je streznil s spoznanjem, da se vaša vlada ne bo poglobljala v težave in tegobe starejših. To nas je presenetilo, saj smo do zdaj z vsemi vladami vodili konstruktiven dialog. Vaša nas podcenjuje in zapostavlja!

Radi bi vas spomnili na predvolilne obljube, ki bi jih morali s svojo ekipo udejanjati. To se (še) ni zgodilo, kljub zagotovitvi, da bomo upokoјenci med prvimi predstavniki civilne družbe, ki jim boste prisluhnili. Konec koncev nas je več kot 600.000, od teh 200.000 članov krovne organizacije ZDUS. Želimo si, da naše opozorilo, oz. slogan - **Nič o nas, brez nas** - razumete kot poziv najštevilčnejše NVO s statusom humanitarne, nepolitične in nestrankske organizacije, ki vam lahko stopi ob bok, ali pa daleč v stran. V nadaljevanju omenjamo zgolj najbolj pereče reči, ki vnašajo nemir med starejšo populacijo.

1. Višina izredne uskladitve pokojnine in delitev letnega dodatka za prihodnje leto na pet razredov povzročata jezo, da ne uporabimo kakšnega bolj sočnega izraza. V ZDUS že lep čas poudarjamo, Nič o nas, brez nas!
2. Izredna uskladitev pokojnin v skladu z 8. odstavkom 430. čl ZPIZ-2 še vedno ni znana, čeprav so strokovne službe ZPIZ izračunale, da bi ta morala biti najmanj 4,4 %.
3. Sramoten in poniževalen predlog za povišanje letnega dodatka za leto 2023 za 5 EUR povzroča bes! Naj vas spomnim, da je izplačilo letnega dodatka sistemsko opredeljeno v 95. čl. ZPIZ-2. Tega določila ni upoštevala še nobena vlada, po ZUJF-u, pa tudi vaša, deklarirano zakonom naklonjena vlada, ne.
4. Minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Luka Mesec, je v Državnem zboru dejal, da se bodo o »upokoјenskem dodatku« pogovarjali v kratkem, trenutno pa razmere usklajujejo v okviru delovne skupine pri predsedniku vlade(!?) ZDUS ni članica Ekonomsko socialnega sveta, zato je edina pot usklajevanja znotraj Sveta ZPIZ in posameznih ministrstev. Vse rešitve gredo mimo nas, mi pa pravimo, nič o nas, brez nas!
5. Kako naj mladim (ob napovedanih ukrepih MDDSZ EM) dopovemo, da je delo vrednota, ki mora ostati v pokojninskem portfelju. Eno je pokojnina, drugo so socialni transferji, ki naj se izplačajo iz druge vreče. Slovenija ima razvit socialni sistem in ljudje imajo možnost prejema varstvenega dodatka, enkratne pomoči, izredne pomoči, pomoči za ogrevanje, oprostitev plačila RTV prispevka, oprostitev plačila za uporabo stavbnega zemljišča itd. Ves čas smo poudarjali, več bomo prispevali v pokojninsko blagajno, višje bodo pokojnine! Danes pa je delo razvrednoteno. Eno je pokojnina, drugo pa socialni transferji in slednjim se MDSZ EM mnogo bolj posveča..
6. Vsako povečanje pokojnin v nominalnem znesku enakem za vse se zdi všečno, vendar je nezakonito in v koliziji delovanja pokojninske blagajne, zato vsi organi ZDUS tak predlog odločno zavračajo. Nekateri so delali več, drugi manj, zato ne moremo razumeti, da se za ceno populizma utiša tiste, ki so delali več in imajo višje pokojnine, namesto da bi jasno povedali, da ne morejo biti vse pokojnine enake. Vlada je na najboljši poti da ustvari reveže.

- Tako tiste, ki so plačevali veliko in se upokojili s polno delovno dobo, kot tudi tiste, ki so plačevali malo in imajo samo nekaj let delovne dobe.
7. V koalicijskem dogovoru je med prioriteta Vlade za tretje življenjsko obdobje zapisana skrb za dostojne pokojnine in varno starost!? Zavedajte se, da boste s takimi protizakonskimi ukrepi pripeljali našo krovno organizacijo na rob potrpljenja saj ne spoštujete zakonodaje! Povejte nam, tam na Erjavčevi ulici, kako naj dopovemo mladim naj varčujejo za dostojno pokojnino, če pa delo ni več vrednota, ki se odraža v pokojnini?
 8. Vaša vlada se je povsem oddaljila od starejših in vaš molk lahko razumemo le na način, da v naši družbi tudi v tem vladnem mandatu nismo vsi enakopravno obravnavani.
 9. Kje je obtičala skrb za izvajanje Zakona o dolgotrajni oskrbi in e – oskrbi in zakaj se odgovorni na naše pozive zavijajo v molk, namesto da bi družno našli rešitve?
 10. Ukinili ste Demografski oddelek v Mariboru, niste pa ustanovili Urada za starejše pri vladi RS?! Zda se prebijamo skozi ignoranco ministrstev in vladnih uradov do naših pobud, oz. pozivov k izboljšanju razmer/zdravstvo, bivalni standard in humanitarnost/ čeprav imamo v ZDUS 3500 prostovoljcev programa Starejši za starejše.
 11. Veliko pričakujemo od spremenjenega Zakona o izobraževanju, ki je trenutno zastalo. Čakamo vabilo ministrstva na posvet, preden gre v razpravo v Državni zbor. Čakamo pa tudi na ustanovitev sklada za nakup računalniške opreme, saj nas je v tehnološkem pogledu čas docela povozil.

ZDUS zato poziva vlado,

da nemudoma za leto 2023 prične z izvajanjem ali spremembo 95. člena ZPIZ-2 s popravki sprejete lestvice dodatka. Če tega ne bo storila, bomo vložili ustavno pritožbo.

da za skupno mizo posede predstavnike ZDUS z Ministrstvom za delo, Ministrstvom za digitalno preobrazbo, Ministrstvom za javno upravo in kabinetom Predsednika Vlade, da vse navedene probleme rešimo z dialogom, kar je vsekakor boljše, kot pa reševanje naših težav na ulici.

Odprto pismo smo naslovili nemudoma po končani novinarski konferenci, ki smo jo pripravili v petek, 7. oktobra 2022 ob 11.00 uri in na kateri smo slovensko javnost seznanili o »krivih poteh«(Braking Bad) trenutne vlade.

V vednost:

- *Vodjem poslanskih skupin v DZ RS*
- *Medijem*

Predsednik Zveze društev upokojencev Slovenije,
Janez Sušnik

V Ljubljani, 7. oktobra 2022